

FAQ Feed Support Products

GMP+ D 3.17

Versie NL: 8 augustus 2019

GMP+ Feed Certification scheme

Inhoudsopgave

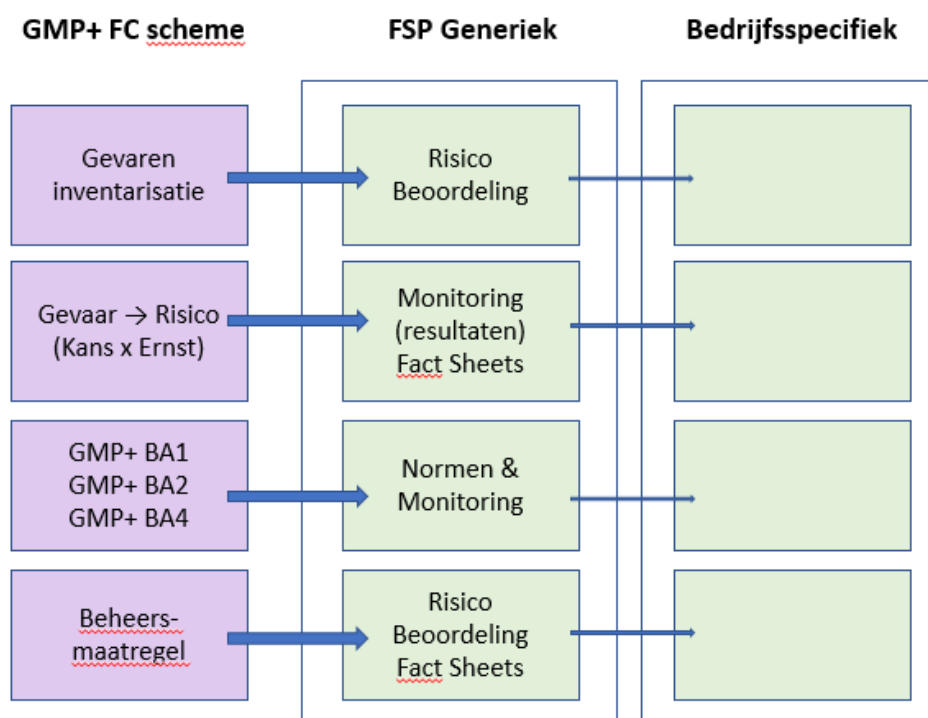
1. WAT IS HET DOEL VAN FSP?	3
2. RISICOBEOORDELINGEN	4
2.1. MET WELK DOEL IS EEN RISICOBEOORDELING IN FSP OPGENOMEN?.....	4
2.2. WELKE PRODUCTEN KUNNEN OPGENOMEN WORDEN IN FSP?	4
2.2.1. <i>Voedermiddelen?</i>	4
2.2.2. <i>Doeldieren?</i>	4
2.3. IS HET VERPLICHT OM EEN VOEDERMIDDEL IN FSP TE LATEN OPNAMEN?	5
2.4. IS DE INFORMATIE OPGENOMEN IN EEN RISICOBEOORDELING BINDEND?.....	6
2.5. UIT WELKE ONDERDELEN BESTAAT EEN RISICOBEOORDELING?.....	7
2.6. WAAROM STAAN KRUIDEN ALS PRODUCTGROEP EN NIET ALS LOSSE KRUIDEN VERMELD?	7
3. FACT SHEETS	8
3.1. WAT ZIJN FACT SHEETS?	8
3.2. WELKE FACT SHEETS ZIJN BESCHIKBAAR IN FSP?.....	8
4. NORMEN	10
ANNEX 1: TOELICHTING ONDERDELEN IN EEN RISICOBEOORDELING	11

1. Wat is het doel van FSP?

De Feed Support Products (FSP) is een interactieve database, die onderdeel uitmaakt van het GMP+ FC scheme. De FSP bevat diverse onderdelen van het GMP+ FC scheme: productenlijst, risicobeoordelingen, monitoringsresultaten, voederveiligheidsnormen en fact sheets. De goedgekeurde voedermiddelen in de FSP [productenlijst](#) zijn geborgd via deze onderdelen.

De Feed Support Products is bedoeld om alle (toekomstige) GMP+ bedrijven te ondersteunen bij het opzetten van het bedrijfseigen HACCP systeem. De Feed Support Products is een stuk gereedschap dat de bedrijven kunnen benutten om het opzetten en implementeren van het bedrijfseigen HACCP systeem te vergemakkelijken. De verantwoordelijkheid voor het uitvoeren en implementeren blijft bij de GMP+ gecertificeerde bedrijven, de Feed Support Products kan ondersteuning bieden in dit proces.

In onderstaande afbeelding wordt aangegeven welke GMP+ producten van de Feed Support Products ondersteuning kunnen bieden voor welk onderdeel van de Bedrijfsspecifieke HACCP analyse.

2. Risicobeoordelingen

2.1. Met welk doel is een risicobeoordeling in FSP opgenomen?

Met opname van een risicobeoordeling in FSP worden de volgende vier doelen beoogd:

- a) welke voedermiddelen als beheerst beschouwd worden en daardoor toepassing in de diervoedersector als veilig beschouwd kan worden;
- b) een handreiking aan GMP+ bedrijven voor het opstellen van hun bedrijfsspecifieke risicobeoordelingen;
- c) de diervoedersector maakt hiermee aan alle belanghebbenden transparant op welke wijze de voortbrengingsprocessen worden beoordeeld;
- d) de risicobeoordelingen dienen als referentie voor de auditoren in het kader van de GMP+ certificatie.

2.2. Welke producten kunnen opgenomen worden in FSP?

Op dit moment is FSP bedoeld voor alle voedermiddelen die vervoederd worden aan voedselproducerende dieren.

2.2.1. Voedermiddelen?

Als hulpmiddel bij het categoriseren van een product kunt u gebruik maken van de ['Beslisboom Voedermiddelen'](#). Middels de beantwoording van een aantal vragen leidt de beslisboom tot een categorisering van het product in kwestie.

2.2.2. Doeldieren?

Met de komst van de nieuwe Handelsverordening EG/767/2009 is er een nieuwe definitie voor landbouwhuisdieren te weten voedselproducerende dieren. FSP zal deze definitie overnemen. De definitie is als volgt:

"Alle dieren die worden gevoederd, gefokt of gehouden voor de productie van levensmiddelen voor menselijke consumptie, met inbegrip van dieren die niet geconsumeerd worden, maar die behoren tot soorten die in de regel kunnen worden geconsumeerd in de Gemeenschap"

Onder de voedselproducerende dieren vallen naast de gangbare landbouwhuisdieren zoals geiten, pluimvee, rundvee, schapens, varkens, ook paarden en konijnen.

(Kweek)vissen kunnen ook beschouwd worden als een voedselproducerend dier.-(Kweek)vissen vielen buiten de reikwijdte van de FSP omdat (kweek)vissen niet meegenomen waren bij de inschatting van de ernst van de gevaren in de risicobeoordelingen. (Kweek)vissen zijn namelijk veel gevoeliger voor contaminanten dan andere diersoorten. GMP+ International is op dit moment bezig met een actualisatie van de bestaande Fact sheets van ongewenste stoffen. In deze actualisatie van de fact sheets zullen (kweek)vissen ook worden behandeld. Hierdoor zal de ernst van een gevaar voor deze diersoort ook worden bepaald.

Voedermiddelen bestemd voor gezelschapsdieren hoeven overigens niet in de FSP opgenomen te worden. Dit is namelijk geen voorwaarden in het GMP+ FC scheme.

2.3. Is het verplicht om een voedermiddel in FSP te laten opnemen?

Voor alle standaarden met de scope productie/handel in diervoeders voor voedselproducerende dieren geldt de verplichting. In de standaard is namelijk de volgende voorwaarde opgenomen:

Van elke soort aan te kopen of te ontvangen voedermiddel dient een generieke risicobeoordeling opgenomen te zijn in de Feed Support Products.

Indien het een voedermiddel betreft, waarvan geen risicobeoordeling aanwezig is in de Feed Support Products, dient de deelnemer eerst een risicobeoordeling aan GMP+ International aan te bieden voor opname in de bedoelde databank. Pas na opname in de databank kan het voedermiddel worden aangekocht of worden ontvangen.

Het GMP+ gecertificeerde bedrijf bepaalt of een product op de markt wordt gebracht als voedermiddel. GMP+ International controleert of een toepassing past binnen het GMP+ FC scheme. De basis binnen het GMP+ FC scheme is EU-wetgeving en dan met name de 'Catalogus van Voedermiddelen' (Vo. 68/2013). Dit proces wordt kritisch beoordeeld door TCFSP.

Het document "[Beslisboom voedermiddelen](#)" biedt hulp bij het vaststellen of een product een voedermiddel is volgens EU-wetgeving of niet.

Indien een product is opgenomen in de 'Catalogus van Voedermiddelen (Vo. 68/2013)', dan wordt het product door GMP+ International beschouwd als een voedermiddel.

N.B. 1: Het *Feed Material Register* is geen officiële lijst met voedermiddelen. Het is alleen een tool om transparantie te bieden over nieuwe productclassificaties.

N.B. 2: Indien producten binnen de EU worden beschouwd als voedermiddelen, maar buiten de EU niet, dan is de status van het voedermiddel binnen de EU van toepassing binnen het GMP+ FC scheme en de FSP lijst.

De catalogus is niet uitputtend. Met andere woorden, wanneer een product niet is opgenomen in de 'Catalogus van Voedermiddelen (Vo. 68/2013)' dan kan dit product door GMP+ International nog steeds worden beschouwd als voedermiddel. Hierbij gebruikt GMP+ International de volgende werkmethode/beginselen:

- Zoeken naar een gelijksoortig product of
- bepalen dat een product een specificatie is van een "groepsproduct". Bijvoorbeeld: de catalogus bevat "Zetmeel" (Cataloguscode 13.3.1). Hierbij moeten de namen ook de botanische oorsprong bevatten, omdat ze nieuwe gevaren kunnen introduceren. In FSP hebben we maïszetmeel, tarwetzetmeel, rijstzetmeel en tapiocazetmeel.
- De combinatie van productoorsprong (plantaardig, mineraal of dierlijk) en het productieproces vormt een invoer in FSP.

Voorbeeld:

- Dicalciumfosfaat (DCP) van dierlijke oorsprong en DCP van minerale oorsprong moeten afzonderlijk worden opgenomen in FSP.
- Visolie en pens beschermende visolie.
- In geval van mengsels van afzonderlijke voedermiddelen die samen na bewerking (zoals bijvoorbeeld fermentatie, chemische reactie etc.) een voedermiddel vormen, wordt verwezen naar de voedermiddelen die reeds zijn inbegrepen (waar van toepassing). Dit voorkomt dubbele vermeldingen.
- Indien de experts van de Technical Committee FSP twijfelen over de status of het doel van een product, moet het bedrijf een officiële vergunning krijgen als voedermiddel vanuit Brussel (EG). GMP+ International kan de risicobeoordeling afhandelen op basis van de officiële vergunning.
- Transparantie naar de keten over welke producten op de markt worden gebracht als voedermiddel. Product- of procesinformatie kan worden inbegrepen in de productnaam of -definitie.

2.4. Is de informatie opgenomen in een risicobeoordeling bindend?

De in de databank opgenomen risicoanalyses zijn generiek van aard en er is sprake van een 'worst-case' scenario. De risicoanalyses kunnen als leidraad dienen voor de bedrijfsspecifieke beoordeling.

De **gevaren** die genoemd zijn in de analyse behoeven niet vanzelfsprekend in de bedrijfsspecifieke analyse ook van toepassing te zijn aangezien er in de generieke risicoanalyse sprake is van een "worst case scenario". Ieder bedrijf moet beoordelen of en verantwoorden waarom bepaalde specifieke gevaren niet van toepassing zijn voor de bedrijfsspecifieke analyse.

Kans op voorkomen is de kans dat een gevaar aanwezig is in het eindproduct. Ieder afzonderlijk GMP+ gecertificeerd bedrijf moet de kans op voorkomen zelf bepalen.

De inschatting van de **ernst** is gelijk voor alle gevaren in alle risicobeoordelingen. Het is een eigenschap van de substantie (bijvoorbeeld een chemische contaminant) of het product (bacterie, glas, etc).

De ernst wordt bepaald door zowel het effect op het dier en het effect op mensen. Het effect op alle voedselproducerende dieren is inbegrepen, aangezien niet bekend is voor welk soort dier een grondstof wordt gebruikt. De mate van ernst wordt bepaald door de meest gevoelige soort en de som van de ernst (effect op mens en dier) wordt vastgesteld door het grootste effect op mensen en dieren.

De mate van ernst wordt bepaald op basis van wetenschappelijke gegevens. Deze gegevens worden uiteengezet in fact sheets. Pas de ernst aan, zoals gedefinieerd in FSP. Het bedrijf kan afwijken van de FSP ernst. Deze afwijking moet onderbouwd worden.

2.5. Uit welke onderdelen bestaat een risicobeoordeling?

Elke risicobeoordeling bestaat uit vier onderdelen:

1. Datablad
2. Een globaal processchema
3. Een uitgewerkt processchema
4. De risicoanalyse

Een toelichting op de verschillende onderdelen is opgenomen in Annex 1.

2.6. Waarom staan kruiden als productgroep en niet als losse kruiden vermeld?

Kruiden staan inderdaad als productgroep op de FSP Productenlijst vermeld en niet als losse producten per kruidensoort. Dit is gedaan omdat het een grote groep producten omvat. Het belangrijkste uitgangspunt is dat de productie van het kruid grotendeels conform is met de informatie uit de Risico Beoordeling 'Kruiden, gedroogd en gemalen'. Het gaat om gedroogde planten en/of gedroogde delen daarvan die al dan niet gemalen zijn. In de Risico Beoordeling wordt de teelt, winning en verwerking van kruiden in zijn algemeenheid beschreven. De mogelijke gevaren worden eveneens in de Risico Beoordeling vermeld.

Het bedrijf moet echter de reële potentiële gevaren van de individuele kruiden beoordelen.

LET OP: De natuurlijke extracten, tincturen en oliën van kruiden moeten worden beschouwd als toevoegingsmiddelen.

3. Fact Sheets

3.1. Wat zijn fact sheets?

Fact sheets zijn informatiebladen met achtergrondinformatie. Er zijn fact sheets aanwezig voor ongewenste stoffen en technische hulpstoffen.

De ongewenste stoffen worden in de risicobeoordelingen benoemd als gevaren. In de fact sheets wordt informatie gegeven over het gevaar en de (onderbouwing van de) ernst voor dier en mens. De informatie in de fact sheets zijn afkomstig van wetenschappelijke bronnen zoals de EFSA, WHO etc. Zie voor meer informatie over de opbouw en inhoud van de fact sheets de leeswijzer onder de button Fact sheets.

Nog niet van alle gevaren is een volledige fact sheet aanwezig. De komende tijd zullen deze aangevuld worden.

3.2. Welke fact sheets zijn beschikbaar in FSP?

Er zijn fact sheets aanwezig m.b.t ongewenste stoffen en technische hulpstoffen die worden gebruikt bij de productie van voedermiddelen.

Van onderstaande **ongewenste stoffen** is een fact sheet nieuwe stijl aanwezig:

Mycotoxine

1. Aflatoxine (Aflatoxin)
2. Don (Don)
3. Fumonisme B1 (Fumonisin B1) en B2
4. Moederkoren (Ergot of rye)
5. Orchratoxine (Orchratoxin)
6. Zealarenone (Zealarenon)
7. T-2 toxine en HT-2 toxine (T-2 and HT-2 toxins)

Gewasbeschermingsmiddelen (verboden in de EU)

8. Camphechlor (Camphechlor)
9. Chloordaan (Chlordane)
10. DDT
11. Endosulfan (Endosulfan)
12. Endrin (Endrin)
13. Heptachloor (Heptachlor)
14. Hexachloorbenzeen (HCB) (Hexachlorobenzene)
15. Hexachloorcyclohexaan (HCH) (Hexachloreyclohexane)

Toxische stoffen

16. Dioxine, Furanen en dioxine achtig PCB's (Dioxins, Furans Dioxin like PCB's)
17. Koolwaterstoffen (Hydrocarbons (C10-C40))
18. Nox en DMNA (Nox and DMNA)
19. Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK4) (Polycyclic Aromatic Hydrocarbons (PAH4))

Zware metalen

20. Arseen (Arsenic)
21. Cadmium (Cadmium)
22. Fluorine (Fluorine)
23. Kwik (Mercury)
24. Lood (Lead)
25. Nikkel (Nickel)

Anti Nutritionele factoren/ Botanische onzuiverheden

26. Ricinus-Ricinus communis L.
27. Datura Stramonium L.
28. Pyrrolizidine Alkaloid (pyrrolizidine alkaloids)
29. Theobromine (Theobromine)
30. Vluchtige mosterdolie/diverse mosterdzaden (Vinylthiooxazolidon/various mustard seeds)
31. Vrij gossypol (Free gossypol)

Microbiologische verontreiniging

32. Salmonella (Salmonella)
33. Clostridia (Clostridia)
34. Campylobacter (Campylobacter)
35. Schimmels en gisten (Moulds and yeasts)

Overige

36. Antibacteriële werking/antibiotica (Antibacterial inhibition/antibiotics)
37. Biogene aminen (Biogenic Amines)
38. Waterstofcyanide (o.a. blauwzuur) (Hydrocyanic acid)
39. Dierlijke eiwitten (Animal Protein)
40. Melamine (Melamin)
41. Radioactiviteit (radioactivity)
42. Nitraat en Nitriet (Nitrate and nitrite)

() *Engelse vertaling*

Van onderstaande groepen van **technische hulpstoffen** zijn fact sheets aanwezig:

1. Organic solvents
2. Mineral salts
3. Inorganic acids
4. Hydroxides
5. Coagulants and flocculants
6. Catalysts
7. Anti foaming agents

Het gebruik van technische hulpstoffen is in GMP+ toegestaan indien op basis van een gevarenanalyse aangetoond wordt dat de onbedoelde, maar technisch onvermijdelijke aanwezigheid van residuen van deze technische hulpstoffen of hun derivaten in het eindproduct, geen ongunstige gevolgen hebben voor de gezondheid van mens en dier of het milieu en geen enkel technologisch effect op het eindproduct hebben.

Voor de bovenstaande groepen van technische hulpstoffen zijn in de FSP fact sheets opgenomen met informatie over de desbetreffende groep technische hulpstof welke door de GMP+ gecertificeerde bedrijven als input kan dienen voor het uitvoeren van de eerdergenoemde gevarenanalyse.

4. Normen

Voor elk gevaar stelt het HACCP-team van het GMP+ bedrijf een aanvaardbaar niveau van aanwezigheid in het diervoeder vast, waarbij minimaal voldaan wordt aan de in het GMP+ FSA module vastgelegde normen. Deze normen zijn te vinden in Appendix 1 van het GMP+ Feed Certification scheme (GMP+ BA1 "*Specifieke voeder veiligheidsnormen*").

Klik hier om [GMP+ BA1 Specifieke voeder veiligheidsnormen](#) te downloaden.

Annex 1: Toelichting onderdelen in een risicobeoordeling

1. Datablad

Het datablad bevat de volgende overzichten:

- a. productenoverzicht met daarbij vermeld de producten die opgenomen zijn in de desbetreffende risico-analyse en een definitie van het product;
- b. Overzicht van technische hulpstoffen die gebruikt worden bij de be- en verwerkingstap.

Toelichting:

Ad a. De (product) definities sluiten zoveel mogelijk aan bij de definities die binnen de EU gehanteerd worden, Verordening EG (nr.) 767/2009 ("Catalogus van voedermiddelen"). Indien binnen de EU geen definitie voorhanden is wordt de Positiv Liste uit Duitsland geraadpleegd.

Ad b. Het gebruik van technische hulpstoffen is in GMP+ toegestaan indien op basis van een gevarenanalyse aangetoond wordt dat de onbedoelde, maar technisch onvermijdelijke aanwezigheid van residuen van deze technische hulpstoffen of hun derivaten in het eindproduct, geen ongunstige gevolgen hebben voor de diergezondheid, de menselijke gezondheid of het milieu en geen enkel technisch effect op het eindproduct hebben. Voor de onderstaande groepen van technologische hulpstoffen zijn in de FSP fact sheets opgenomen met informatie over de desbetreffende groep technische hulpstof welke door de GMP+ gecertificeerde bedrijven als input kan dienen voor het uitvoeren van de eerdergenoemde gevarenanalyse. Het gaat om de volgende technische hulpstoffen:

- *Organic solvents*
- *Mineral salts*
- *Inorganic acids*
- *Hydroxides*
- *Coagulants and flocculants*
- *Catalysts*
- *Anti foaming agents*

2 Processchema

2.1 Indeling

Een processchema kan worden onderverdeeld in een hoofdproces en deel processen. Het opstellen van een hoofdproces kan handig zijn als het proces gecompliceerd is door veel processtappen en/of als er veel in- en uitgaande stromen zijn. Binnen een risicobeoordeling worden de volgende hoofdprocesstappen onderscheiden:

1. Teelt
2. Oogst / Bewaring (op de boerderij)
3. Transport / Opslag
4. Bewerking / Verwerking

Ieder hoofdproces wordt gedetailleerder uitgewerkt in een deelproces waarbij alle processtappen apart worden weergegeven.

2.2 Kleurgebruik

Ter verduidelijk van de in- en output van een proces worden kleuren toegepast. De kleuren hebben de volgende betekenis:

Kleur	Betekenis
<i>zwart (kleurcode 23)</i>	<i>Voedermiddel. Deze producten & de definitie zijn vermeld in het datablad.</i>
<i>donkergrijs (kleurcode 17)</i>	<i>Tussenproduct dat niet (direct) als diervoeder wordt afgezet. Product wordt verder ver- dan wel bewerkt.</i>
<i>lichtgrijs (kleurcode 15):</i>	<i>Input: technische hulpstoffen en/of toevoegingsmiddelen</i> <i>Output: deze producten worden buiten de diervoedersector afgezet.</i>

3 De (generieke) risico-analyse

In de risico-analyse worden de gevaren in (iedere) productiefase opgesomd. Vervolgens wordt een inschatting gemaakt van de kans dat een gevaar zich voordoet en de gevolgen (ernst) die het gevaar met zich mee kan brengen. Daar waar dit nodig is worden suggesties gedaan voor te nemen beheersmaatregelen.

De nieuw opzet van de risico-analyse bevat de volgende onderdelen:

Processtap

Elke risicobeoordeling bevat een weergave van het processchema van een product.

Onderscheid wordt gemaakt in de volgende hoofdprocesstappen:

1. teelt / ontvangst / grondstof winning
2. oogst en bewaring op teeltbedrijf
3. transport
4. opslag
5. bewerking/verwerking

De hoofdstappen worden d.m.v. nummers gekoppeld aan de deelprocessen zoals vermeld in het deelprocesschema

Gevaar

Een gevaar kan worden omschreven als een verontreiniging in een voedermiddel, of toestand dat daartoe leidt, dat nadelige gevolgen voor de gezondheid van mens en dier kan hebben.

Per processtap dienen de potentiële gevaren geïnventariseerd te worden die diervoeding of voedsel onveilig maken voor consumptie door mens of dier waarbij rekening gehouden dient te worden met:

1. Gevaren uit de grondstoffen (uitgangsmateriaal) en hulpstoffen (toevoegingen die tijdens het proces worden toegevoegd)
2. Gevaren uit de processtappen (zie processchema, 2.1)

Categorie

Gevaren kunnen onderverdeeld worden in 3 categorieën, Fysische, Chemische en Microbiologische gevaren.

Risico-inschatting

De risico-inschatting bestaat uit de 2 elementen Kans X Ernst. Hiervoor geldt het volgende:

Ernst

Ernst is het gevolg voor de gezondheid van het doeldier én de gevolgschade voor de mens wanneer producten van dierlijke oorsprong worden geconsumeerd. De ernst dient gebaseerd te zijn op literatuur, praktische ervaringen en/of experimentele gegevens etc. en wordt ingedeeld in drie niveaus klein, matig en groot. (bron: HACCP handleiding 2008)

Kans

De kans is de waarschijnlijkheid dat het gevaar aanwezig is in het eindproduct op het moment van consumptie door het doeldier én/of de mens. De kans is gebaseerd op metingen, waarnemingen of verwachtingen van de bedrijfsspecifieke situatie en wordt ingedeeld in drie niveaus klein, matig en groot. (bron: HACCP handleiding 2008)

Normen

In deze kolom wordt een vermelding gedaan van de normen die gelden vanuit de EU diervoederwetgeving en/of GMP+, zoals opgenomen in Appendix 1 van het GMP+ Feed Certification scheme (GMP+ BA1 "*Specifieke voeder veiligheidsnormen*").

Bij het ontbreken van een norm in GMP+ BA1 dient een andere normstelling gehanteerd te worden. Denk aan adviezen van de EFSA.

Opm:

De gebruiker wordt gewezen op de normen die gelden voor alle type diervoeders zoals volledige diervoeders etc. Dit aangezien voedermiddelen als zodanig vervoerd kunnen worden, maar ook gebruikt kunnen worden voor verdere verwerking.

Suggestie voor beheersmaatregel

In deze kolom wordt een suggestie voor beheersmaatregel aangedragen. Hierbij dient rekening gehouden te worden met het feit dat:

- één gevaar beheerst kan worden door meerdere beheersmaatregelen en
- één beheersmaatregel kan meerdere gevaren beheersen

GMP+ International

Braillelaan 9

2289 CL Rijswijk

The Netherlands

t. +31 (0)70 – 307 41 20 (Office)

+31 (0)70 – 307 41 44 (Help Desk)

e. info@gmpplus.org

Disclaimer:

Deze publicatie is vastgesteld om belangstellenden te informeren over GMP+ normen. De publicatie wordt regelmatig geactualiseerd. GMP+ International B.V. is niet aansprakelijk voor eventuele onvolkomenheden in deze publicatie.

© GMP+ International B.V.

Alle rechten voorbehouden. De informatie uit deze publicatie mag worden geraadpleegd op het scherm, gedownload en geprint, mits dit gebeurt voor eigen, niet-commercieel gebruik. Voor ieder ander gewenst gebruik dient vooraf schriftelijke toestemming van GMP+ International B.V. te worden verkregen.